Kurdistan parliament -Iraq
Kurdistan-hawler

پەرلەمانی کوردستان ـ عێراق
کوردستان ـ هەولێر

No: ژمارە: 17
Date: بەروار: 2014/9 /22

بۆ/ سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان – عێراق

بابەت /پرۆژەی یاسا

ئێمە ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمانی کوردستان کە لە خوارەوە واژۆمان کردووە، پێشنیاری پرۆژە یاسای(لێبوردنی گشتی لە هەرێمی کوردستان – عێراق)پێش کەش دەکەین بۆ ئەوەی بخرێتە بەرنامەی کاری کۆبوونەوەی پەرلەمان و گفتوگۆ کردن لەسەری و دانی بڕیاری گونجاو.

لەگەڵ ڕێزماندا.

ز	ناوی پەرلەمانتار	واژۆ
١	[illegible]	
٢	شکریه اسماعیل مصطفی (شکریه)	
٣	نجيبة لطيف احمد	
٤	هورامان حمه شريف [illegible]	
٥	حسين اسماعيل رمزان گرانی	
٦	فخرالدين قادر	
٧	حاجی کاروان / کتلهی ئیسلامی	
٨	سهام عمر قادر	
٩	كەژاڵ هادي خضر	
١٠	د. جوان اسماعيل خضر	

(11) خيرو عثمان على

(12) شيركو جودت مصطفى

پڕۆژە یاسای لێبوردنی گشتی لە هەرێمی کوردستان – عێراق

ماددەی یەکەم :

لێبوردنی گشتی حوکم دراوان (بەند کراوان + دەسبەسەران)دەگرێتەوە، بەگوێرەی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

ماددەی دووەم:

سزای ئەوانەی حوکمی لەسێدارەدان دراون بەمەرجی ئەوەی ئاشتەواییی لایەنەکانی کێشەکە هەبێت و هاوپێچی دۆسیەکەی کرابێت ، کەم دەکرێتەوە بۆ سزای هەتاهەتایی.

ماددەی سێیەم :

لێبوردنی گشتی هەموو حوکم دراوان دەگرێتەوە کە لەچاکسازیەکانی هەریم دان و لەو ماوەیەی کەماویانە لەحوکمەکانیان کەلەلایەن دادگاکانی هەرێمی کوردستانەوە لە دژیان دەرچووە،لەو کێشانەی کە ئاشتەوایی و صولحی تیادا کراوە .

ماددەی چوارەم :

ڕێکاری یاسایی بەشێوەی یەکجارەکی لەهەموو ئەو کێشانەدا ڕادەگیرێت :

١–کەلەژێر لێکۆڵینەوەدان یان لە دادگایی کردن دان لەهەموو ئەو تاوانانەی کەبەر لەدەرچونی ئەم یاسایە ڕویانداوە بەمەجی هەبونی ئاشتەوایی لەنێوان لایەنەکانی کێشەکەدا .

٢–کەتاوانی سەرپێچیان ئەنجامداوە و دەستگیرکراون و تەواوی ڕێکارە یاساییەکانیان ڕادەگیرێت .

ماددەی پێنجەم :

بە ڕێژەی(٢٥٪)لە ماوەی سزا ئەسلییەکانیان کەم بکرێتەوە بۆ ئەو(بەندکراو و گیراو)کە لە چاکسازییەکانی هەرێمی کوردستانداندان و ئەم تاوانانەیان ئەنجامداوە، لەگەڵ ئەوانەی لە کێشەکانیاندا ئاشتەوایی ئەنجام داوە:

١-ئەو تاوانانەی دژ بە ئاسایشی ناوخۆ و دەرەوەی هەرێم ئەنجامدراون .

٢-بازرگانی و بەکارهێنانی مادده هۆشبەرەکان .

٣-بەرتیل و دزینی سامانی گشتی

٤-تەزویرکردنی دراو و بازرگانی بە خۆراك و دەرمانی بەسەرچووەوە .

٥-تاوانە ئابڕووبەرەکانی وەك (زینا، زینای مەحرەم، دەستدرێژی سێکسی، نێربازی).

ماددەی شەشەم :

بەمەبەستی جێبەجێکردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە لیژنەیەك بەسەرۆکایەتی دادوەرێك لەهەر ناوچەیەکی تێهەڵچونەوە لە هەرێم دا پێك دێت، و نوێنەرایەتی هەریەك لە (وەزارەتەکانی داد و ناوخۆ و کار و کاروباری کۆمەڵایەتی و داواکاری گشتی) تیادەبێت.

ماددەی حەوتەم :

بڕیارەکانی لیژنە کەبەپێی ئەحکامەکانی ئەم یاسایە دەردەچن قابیلی تانە لێدانە بەشێوەی (تمییز) لەلایەن کەسانی زیانمەندەوە و بڕیارەکەی دادگای تەمیزیش بەیەکلایی کەرەوە دادەنرێت .

ماددەی هەشتەم :

ئەحکامەکانی ئەم یاسایە هەموو ئەو کێشانە دەگرێتەوە کە پێش دەرچونی یاسەکە ڕویانداوە .

ماددەی نۆهەم :

ئەركی ئەنجومەنی دادوەریە لەهەرێم كە ڕێنمایيی پێویست بۆ جێبەجێكردنی حوكمەكانی ئەم یاسایە دەربكات .

ماددەی دەیەم :

لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و وەزارەتە پەیوەندیدارەكانە كە حوكمەكانی ئەم یاسایە جێبەجێبكەن .

ماددەی یازدە :

حوكمەكانی ئەم یاسایە ئەو بەندكراو و سزادراوانە ناگرێتەوە كە پێشتر سوود مەند بوون لە حوكمەكانی یاسای ژمارە (٤)ی ساڵی (٢٠٠٧)یاسای لێبوردنی گشتی و یاسای ژمارە(٢)ی ساڵی(٢٠١٢)یاسای لێبوردنی گشتی لە هەرێمی كوردستان– عێراق.

ماددەی دوازدە:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بڵاوكردنەوەی لەڕۆژنامەی فەرمی (وەقائعی كوردستان) جێبەجێ دەكرێت .

هۆكاری دەرچواندنی ئەم یاسایە:

وەك زانراوە هەمیشە جێ بەجێ كردنی یاسا دادگەری ناچەسپێنێ وە بە ئامانجی بەخشینی دەرفەتێكی تر بە حوكم دراوان و تۆمەتباران وە پێدانی دەرفەتێك بۆ چاكسازیان و گەڕانەوەیان بۆ سەر ڕاستەڕێی كۆمەڵگە ، وە بە لەبەر چاو گرتنی دۆخی كۆمەڵایەتی بەند كراوان و سزا دراوان و ڕەوشی ژیانیان، ئەم یاسایەمان دەرچوواند.